

Dobitniki nagrad Louisa Adamiča za leto 1989

Anton Krašovec vodi Komunalno podjetje vse od ustanovitve leta 1965 dalje. V začetku obstoja, tedaj se je imenovala Stanovanjsko-komunalno podjetje, je bil tov. Krašovec edini zaposlen in se je pretežno ukvarjal s področjem gospodarnosti s stanovanjskimi hišami in stanovanji v družbeni lastnici. Postopno so se začele organizirati ustrezne službe za zadovoljevanje komunalnih potreb občanov. Področje komunale je tako leta 1974 postalo glavna dejavnost. Kadrovska okrepitev, ustrejni delovni pogoji in lastna opremljenost s vozili in delovnimi stroji je omogočila velik razmah gradnje raznih komunalnih objektov v občini in izven nje. Zgrajenih ali rekonstruiranih je bilo vrsto pomembnih investicijskih objektov. Komunalno podjetje je bilo v večini primerov izvajalec del, v določenih primerih pa investitor. Tov. Krašovec se je še posebej zavzel in se angažiral pri vseh investicijskih, zlasti še pri pridobivanju sredstev.

V času dela in obstoja Komunalnega podjetja je oskrba občanov in gospodarstva z vodo iz sistemov delovne organizacije dosegla 82,3%. Letos je zabeležen nad 5.000 odjemnih mest v gospodinjstvih. V zadnjih dvanajsetih letih je bilo zgrajenih ca 300 km raznih vodovodnih odcepih in 8 novih vodnih zajetij. Letos bo vodovodni sistem Grosuplje pričel obratovati preko procesnega vodenja. Kanalizacijskega omrežja je bilo pred ustanovitvijo podjetja zanemarljivo malo, sedaj pa se je to omrežje povečalo na skupno 20.800 ml v Grosuplje in 6.800 ml v Ivančni gorici in dve čistilni napravi. Odvoz smeti in odpadkov je organiziran že v vseh večjih centrih, drugje pa je uveden kontejnerski odvoz po posebnem naročilu ali na poziv KS. Lani je v naselju Grosuplje prišla z obratovanjem centralna kotlovnica za ogrevanje celotnega kompleksa Dvori in stanovanjskih blokov.

Anton Krašovec

doval in od leta 1978 dalje opravlja dolžnosti direktorja. Pod njegovim vodstvom je tovarna Motvoz in platno dosegla izredno pomembne rezultate pri opuščanju proizvodnje iz konopljenih motorov in vrvi ter bombažnih tehničnih tkanin in premerjanju v proizvodnji tekstilij iz polipropilena. To so polipropilenska veziva, vrvi, tkanine za embalažo, vreče itd. Delež te proizvodnje znaša sedaj že 85% celotne proizvodnje. Tovarna Motvoz in platno je postala vodilna tovarna pri proizvodnji polipropilenskih vreč v Jugoslaviji ter razpolaga z več kot polovico vseh instaliranih sodobnih tkalskih zmogljivosti. Tov. Struna si nenehno prizadeva povečati konkurenčno sposobnost izdelkov na domačem in inozemskem tržišču. Zato je izredna skrb namenjena sprotnemu vlaganju v posodobitev proizvodnje in proizvodnih prostorov.

V obdobju po letu 1978 so dokupili sodobno opremo. Leta 1978 je Motvoz razpolagal z 12 modernimi japonskimi stavami, danes pa jih ima že 53. Dokupljena je bila tudi vsa ostala spremlajoča oprema, kot so šivalni stroji, šivalna linija, stiskalnica, rezalni stroji, navijalnik in podobno. Za potrebe nadaljnjega razvoja so dokupili 19.820 m² zemljišča in zgradili dve novi proizvodni hali v skupni izmeri 3.995 m² z vsemi potrebnimi instalacijami in klimatskimi napravami. Za lažjo manipulacijo s polizdelki in pretok polizdelkov ter izdelkov, so zgradili nadstrešnico v skupni izmeri 1.024 m². Vse to je zahtevalo izredno zavzetost na strokovnem, organizacijskem in samoupravnem področju, saj tovarna nima kreditov in posluje le z lastnimi sredstvi.

Posebna skrb je namenjena proizvodnji izdelkov za izvoz, saj sedanjí izvoz dosegá že preko 40% fizične proizvodnje tovarne. Celoten izvoz je usmerjen na konvertibilno tržišče, največ v Nemčijo in Italijo. Tovarna ima dve kooperacijski pogodbi s tujimi partnerji, tako, da sledijo vsem spremembam in modernizaciji tovrstne proizvodnje in Evropsi.

Vesekovič se zavzema tudi za hitrejši razvoj kraja in občine. Tako tovarna gmotno podpira razne akcije in organizacije na različnih področjih družbenega živ-

ljenja, kot so kultura, šport, tradicije NOB, gasilstvo.

Tovariš Struna je bil ves ta čas zelo dejaven tudi v družbenopolitičnem življenju tovarne, krajevske skupnosti, občine in regije. Nekatere pomembne funkcije v skupščinskem sistemu in v družbenopolitičnih organizacijah opravlja še sedaj.

OBRATNO ZDRUŽENJE Grosuplje
V letu 1974 je bilo ustanovljeno združenje samostojnih obrtnikov občine Grosuplje, ki se je v poznejšem obdobju preoblikovalo in preimenovalo v Obrtno združenje Grosuplje. Obrtno združenje deluje kot osnovna samoupravna organizacija, v katero se obvezno združujejo občani, ki opravljajo gospodarske dejavnosti s sredstvi, ki so v osebni lasti občanov. Obrtno združenje je vključeno v Zvezo obrtnih združenj Slovenije. Cilji združenja so razvoj obrtne dejavnosti, zagotavljanje socialne varnosti in usklajevanje osebnih interesov z družbenimi. Vse te cilje obrtno združenje tudi do sedlej in uspešno uresničuje.

Število obrtnikov v občini, ki je leta 1974 znašalo 249, se je v letu 1988 povzpelo že na 441. Indeks povečanja števila obrtnikov znaša torej 177. Še hitreje je naraslo število delavcev, zaposlenih pri obrtnikih, saj jih je bilo leta 1974, leta 118, preteklo leto pa že 461, indeks povečanja znaša 390. Delež obrti v dohodku celotnega gospodarstva občine je leta 1987 znašal že 11,77%. Vedno pomembnejši je tudi delež davkov in drugih dajatev obrtnikov za občinski proračun.

Na skupščini obrtnega združenja in na zboru obrtnikov so leta 1981 sprejeli zamisel o gradnji doma obrtnikov v Grosupljeju ter začeli s pripravami na gradnjo. Gradnja smo začeli oktobra 1986 in jo končali pred občinskim praznikom 1988, in sicer s prispevki članov, prostovoljnimi delom in prispevki uporabnikov. Dom ima 700 m² koristne površine.

Obrtno združenje pomembno prispeva k temu, da je delegacija obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev za zbor združenega dela skupščine občine med najaktivnejšimi in da so delegati obrtnikov zelo dejavni tudi v Zboru združenega dela Skupščine SR Slovenije. Prav delegat obrtnikov je v tej mandatski dobi predsednik Zbora združenega dela Skupščine občine. Obrtno združenje Grosuplje je aktivno tudi na političnem področju. Je kolektivni član SZDL in ima delegatsko mesto v občinski konferenci SZDL Grosuplje. Cilji, ki jih ima obrtno združenje, prizadevno uveljavlja tudi v SZDL, kar je opazil širši slovenski politični prostor, ki je podprl predlog organov Grosupeljske OK SZDL, da se Jožeta Intiharja, dipl. ing., predsednika Obrtnega združenja Grosuplje, izvoli za člana predsedstva republiške konference SZDL Slovenije, v katerem pokriva predvsem področje obrti.

Obrtno združenje ima velik posluš za najrazličnejše potrebe v občini. Neposredno ali po svojih članih ves čas materialno podpira in sodeluje pri najrazličnejših akcijah na področju kulture, tradicij NOB, gasilstva, pri raznih solidarnostnih akcijah, pri gradnji raznih pomembnih družbenih objektov, komunalnih naprav in podobno.

Obrtno združenje je torej dalo in daje pomemben prispevek k razvoju obrti v občini, k zagotavljanju in povečevanju števila delovnih mest v občini, k posodabljanju tehnologije ter k izobraževanju in strokovnemu usposabljanju svojih članov in v obrti zaposlenih delavcev. Zelo dobro sodeluje v družbenopolitičnem življenju občine in v širšem prostoru, pomemben je prispevek k delovanju skupščinskega sistema. Obrtno združenje je torej odločilno prispevalo k razvoju obrti v občini in doseglo rezultate trajnega pomena za gospodarstvo občine in za družbenopolitično življenje v občini.

Volitve in imenovanja

Že v času pred skupščinskimi dopusti je bil zaradi upokojitve razrešen načelnik Oddelka za notranje zadeve tov. Vinko Kobilič, ki pa še naprej ostaja član IS SO Grosuplje, odgovoren za to področje.

Za novega načelnika Oddelka za notranje zadeve je bil imenovan tov. Karel Vidmar, dipl. pravnik iz Šmarja.

Za delegata v delavski svet Veterinarskega zavoda ljubljanske regije je bil imenovan Martin Starc, kmet kooperant iz Velikih Lipljen.

Za sodnico Temeljne sodišča Ljubljana, enota Grosuplje je bila izvoljena dipl. pravnica Vlasta Polak iz Ivančne gorice.

V Centru za socialno delo je bila ponovno imenovana dosedanja direktorica, tov. Mojca Kotar. Komandir Oddelka milice Videm — Dobropolje je Franci Horvat iz Podtabora.

Tudi v gospodarstvu občine se na vodilnih mestih dogajajo kadrovske spremembe. S 1. 8. 1989 je dela in naloge direktorja DO Partner začel opravljatí tov. Janez Lesjak iz Grosupljeja, dotedanji poveljnik Občinskega štaba TO.

V DO Tabor Grosuplje so bile izvedene spremembe v skladu z Zakonom o podjetjih (ukinjeni TOZD-i), za direktorja podjetja pa je bil imenovan tov. Marjan Ahlin, ki sedaj še opravlja funkcijo predsednika IS SO Grosuplje.

Table with 2 columns: I-VII 1988 and I-VII 1989. Includes sub-headers for 'Izvoz skupaj', 'konvert.', 'kliring', 'Uvoz skupaj', 'konvert.', 'kliring'. Values range from 60.144.816 to 2.369.891.

sameznih mesecih precej nihaj, čeprav je v osmih mesecih za 2% večji kot v enakem obdobju preteklega leta. Večjih težav v prodaji proizvodnje v industriji ni bilo, razen v panogi tekstilne trikotaže, kar vpliva na poslovanje obeh TOZD-ov Rašice.

Table with 2 columns: I-VIII 1988 and I-VIII 1989. Includes sub-headers for 'mleko', 'mlado pitano govedo', 'drugo klavno govedo', etc. Values range from 7.990.427 to 21.338.

Tržna proizvodnja v kmetijstvu zaostaja za lanskimi rezultati v enakem obdobju razen v proizvodnji telet za paitanje in goved za plemo, kjer je celo nekaj večja kot v lanskih osmih mesecih.

Verjetno tudi v letošnjem letu lahko pričakujemo negativne posledice zaradi polnetnega neurja s točo, ki je v naši občini po oceni povzročila za okoli 7.000 mio din škode, kar predstavlja cca 2,3% družbenega proizvoda občine iz leta 1988.

Število zaposlenih spremljajo organizacije na podlagi delovnih ur. V obdobju januar — junij 1989 je bilo v gospodarstvu zaposlenih 6.497 delavcev, kar pomeni 1,2% manj kot v preteklem letu. Poprečni čisti OD v gospodarstvu občine je v juliju znašal 6.622.647 in je bil za 5,4 nižji od republiškega povprečja.

4. NEGOSPODARSTVO

Tudi poslovanje družbenih dejavnosti je bilo podvrženo negativnim vplivom krize gospodarstva, ki se odražajo pred-

5. FINANČNI REZULTATI OZD DRUŽBENIH DEJAVNOSTI (30. 6. 1989)

Table with 4 columns: I 1988, I-VI 1988, I-VI 1989, IND. Includes sub-headers for 'PRIHODKI SKUPAJ', 'poslovni prihodki', 'prihodki od financiranja', etc. Values range from 0 to 578.

Na področju družbenih dejavnosti nobena organizacija ni poslovala z izgubo. Večino vseh prihodkov predstavljajo poslovni prihodki, oblikovani s prihodi od prispevkov, del prihodkov v zdravstvu in socialnem varstvu pa se je oblikoval tudi s prodajo storitev.

Število zaposlenih v družbenih dejavnostih se ni povečalo, temveč minimalno zmanjšalo. Skupaj s SIS-i in DPS je zaposlenih v družbenih dejavnostih 932 delavcev (na podlagi delovnih ur), kar je glede na isto obdobje lani za 0,4% manj.

Usklajevanje osebnih dohodkov OD v družbenih dejavnostih je bilo omogočeno mesečno preko ocen, skladno s družbenim dogovorom. Globalno ocenjujemo, da so OD usklajeni z gospodarstvom, predvsem v izobraževanju, nekoliko manj pa v socialnih dejavnostih. Usklajenost se je dosegala predvsem na račun izpada materialnih stroškov, investicij in investicijskega vzdrževanja.

GOSPODARSKA INFRASTRUKTURA

1. Stanovanjsko gospodarstvo

V tem letu je Stanovanjska skupnost začela z gradnjo nove faze G — 4 v stanovanjski soseki »Ob Grosupeljščici«. Gradi se blok s 4 lamelami A, B, C, D, v katerih je 64 stanovanj in zaključeni za 100 oseb. Izvajalec gradnje je Gradbeno podjetje Grosuplje, ki je začelo z deli 1. 9. 1989. Stanovanj bodo dokončana 1. 9. 1990.

Del stanovanj bo kupila Stanovanjska skupnost, del stanovanj bo namenjen za prodajo družbenim pravnim osebam in zasebnim kupcem. Vrednost celotne investicije na 1. 10. 1989 znaša 90.500.000.000 din. Cena m² stanovanjske površine na 1. 10. 1989 znaša 29.000.000 din.

Stanovanjska skupnost je ali pa bo še dodelila stanovanjska posojila iz sredstev vzajemnosti oziroma iz sredstev, namenjenih za delavce, zaposlene pri obrtnikih: — 43 delavcem, zaposlenih v OZD in DS. . . . . 1.000.000.000 din — 9 delavcem, zaposlenih pri obrtnikih . . . . . 168.000.000 din

2. Komunalno gospodarstvo

Vodooskrba Organizator gradnje je glavni financer vodovodnih objektov je Komunalna skupnost Grosuplje. Dela na vodovodnih objektih so sofinancirale tudi Območna vodna skupnost Ljubljana — Sava in posamezne krajevne skupnosti. Glavni

enakim obdobjem lani in sicer kar za 20%. Mesečni indeks rasti števila opravljenih učinkovitih ur v gradbeništvu je bil zelo spremenljiv in se je gibal od najnižjega v mesecu januarju (47,9) do najvišjega v mesecu maju (113,8).

V kmetijstvu smo do 30. 8. 1989 dosegli naslednjo tržno proizvodnjo:

Table with 2 columns: I-VIII 1988 and I-VIII 1989. Includes sub-headers for 'mleko', 'mlado pitano govedo', 'drugo klavno govedo', etc. Values range from 7.648.258 to 29,3.

vsem v pomanjkanju razpoložljivih sredstev, saj je bila tudi v letošnjem prvem polletju skupna poraba omejena z interventnimi zakoni. Problem nezadostnega združevanja sredstev je nastal tudi zato, ker smo v občini s ciljem razbremenitve leto 1989 začeli z nižjimi poprečnimi prispevnimi stopnjami, kot pa so veljale za leto 1988.

Zaradi nastalih težav v I. polletju smo bili prisiljeni povečati prispevne stopnje za II. polletje, ki pa ob takim gibanju materialnih stroškov ne zagotavljajo rešitve predvsem v zdravstvu, izobraževanju in socialnem skrbstvu, pa tudi ne v SIS materialne preskrbe.

Na področju družbenih dejavnosti se predvidevajo korenite spremembe v organiziranosti SIS. Po določbah ustavnega zakona za izvedbo ustavnih amandmajev IX do LXXXIX k ustavi SR Slovenije (Ur. l. SRS št. 32/89) se s 1. januarjem 1990, začasno do uveljavitve z ustavo usklajene zakonske ureditve, prenese opravljanje nalog občinskih SIS s področja družbenih dejavnosti in gospodarstva infrastrukture na izvršne svete občinskih skupščin. Delovne skupnosti teh SIS preidejo do 1. 1. 1990 v sestavo ustreznih občinskih upravnih organov s tem, da prevzamejo pristojni občinski upravni organi kadre, sredstva za delo in financiranje teh delovnih skupnosti.

OBCINA GROSUPLJE Osebná izkaznica občine Grosuplje. Lists statistics such as Površina (420,71 km²), Število naselij (210), Število krajevnih skupnosti (23), etc.